

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BELDETAŞ BELDE SAĞLIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: İştirakler Tablosu	2

KISALTMALAR

BELDETAŞ Beldetaş Belde Sağlık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

SGK Sosyal Güvenlik Kurumu

TFRS Türkiye Finansal Raporlama Standartları

TMS Türkiye Muhasebe Standartlarına

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Yapılandırılan Borçların Vadelerine Göre Uygun Hesaplarda İzlenmemesi
2. Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması
3. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Beldetaş Belde Sağlık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (BELDETAŞ), Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 1990 yılında kurulmuş olup 14.03.1991 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

BELDETAŞ'ın faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup Sağlık, Elektronik Ücret Toplama ve Toplu Taşıma Hizmetleri, Sosyal Tesis ve Büfe İşletmesi, Personel Çalıştırılması ve Hizmet mal alım ve satım işleri, Temel Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Alım Satım, Akaryakıt Alım Satımı, Yakacak Alım Satımı vb. kurulması ve işletilmesi işi ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

BELDETAŞ kamu ve özel hukukuna tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, Adana Büyükşehir Belediyesi tüzel kişi ortaklığını temsilen 8 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 2020 yılı için 05.02.2020 tarihli Genel Kurul kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Mali ve İdari İşler Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Yazı İşleri Müdürlüğü, Personel Şefliği, Satın Alma Şefliği, Muhasebe, İnsan Kaynakları, İdari İşler Merkezi ve şube olarak Ortak Sağlık Güvenlik Biriminden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2020 tarihi itibarıyla 48'dir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Beldetaş Belde Sağlık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin nominal sermaye tutarı 6.992.800,00 TL olup sermayesinin tamamı ödenmiştir. Ödenmiş sermayenin 6.992.800,00 TL BELDETAŞ şirketinin özvarlığı olup aynı sermaye olarak ilave edilmiştir. Şirketin Aktif Varlıkları toplamı 77.449.462,14 TL olup karşılığında 8.702.222,70 TL tutarında Özkaynak bulunmaktadır.

Adana Büyükşehir Belediyesi, şirketin %99,82 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2020 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	6.979.800,00	99,82
ADANA ASKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.000,00	0,07
ADANA ULAŞIM SAN.VE TİC. A.Ş.	4.500,00	0,06
YENİ ADANA İMAR İNŞ.TİCA A.Ş	3.000,00	0,04
ALTIN KOZA A.Ş.	500,00	0,01

BELDETAŞ'ın aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
ADANA ULAŞIM SAN.VE TİC. A.Ş.	1.800,00	0,0129
YENİ ADANA İMAR İNŞ.TİCA A.Ş	300,00	0,0004

Şirketin amacı, şirketin ana sözleşmesinde belirtilmiştir. Buna göre ana sözleşmesinin

4'üncü maddesinde; “Sağlık, Elektronik Ücret Toplama ve Toplu Taşıma Hizmetleri, Sosyal Tesis ve Büfe İşletmesi, Personel Çalıştırılması ve Hizmet mal alım ve satım işleri, Temel Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Alım Satım, Akaryakıt Alım Satımı, Yakacak Alım Satımı vb. faaliyetleri yerine getirmektedir.” denilmiştir. Bu nedenle şirketin ana gelirleri Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi ve Elektronik Ücret Toplama ve Toplu Taşıma Hizmetleri gelirleridir. Bunun yanında elektronik kart satışı ve bayilik hizmetleri de şirketin önemli gelir kalemleridir. Şirketin mülklerinden gelen ve meclis kararıyla şirkete devir edilen akıllı durak ve simit/mevsimsel ürün tezgah yeri vb. büfe kira gelirleri de son yıllardaki en önemli gelirler kalemlerini oluşturmuştur.

Gelir tablosundan, dönem net kârının son üç yılda nominal olarak azaldığı anlaşılmaktadır. Şirket 2018 yılında 6.872.099,49 TL kar etmiştir. Ancak 2019 yılını 2.251.461,02 TL zarar etmiş ve 2020 yılında bir önceki hesap dönemine göre şirket gelirleri giderlerine göre artış göstererek 296.719,60 TL zarar ile kapatmıştır. 2020 yılında gerçekleşen şirket zararının; satış maliyetlerinin ve faaliyet giderlerinin brüt satışlardaki artıştan daha fazla artması, sabit girdi maliyetlerinin aynı kalmasına rağmen Covid-19 Virüs salgını ve pandemi kısıtlamalarından dolayı gelirlerinin % 80 azalması gibi nedenlerden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2014 yılında Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) uygulama kapsamını bağımsız denetim kapsamından ayırıştırarak TFRS uygulama kapsamını genel olarak kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarla sınırlandırmıştır. Bunun yanı sıra, bu kuruluşların dışında kalan işletmelerin de isteğe bağlı olarak TFRS uygulamalarına izin verilmiştir. BELDETAŞ, bağımsız denetime tabi olup TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

26 Mayıs 2018 tarihli ve 30432 sayılı Resmi Gazetede 2018/11597 sayılı Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı ile yayımlanan bağımsız denetime tabi olmanın genel ölçütlerini BELDETAŞ sağlamadığı için Bağımsız

Denetim Kapsamına girmemektedir. BELDETAŞ, TFRS’de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Gelir Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

BELDETAŞ, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında olmadığından yasal zorunluluk bağlamında bu kanun ve ikincil mevzuat ile öngörülen iç kontrol sistemi ile ilgili olarak değerlendirme yapılmamıştır.

BELDETAŞ; temel olarak, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu esasları çerçevesinde kurulmuş olup faaliyetlerini de bu esaslar çerçevesinde yürütmektedir.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasında "Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir." hükmü bulunmaktadır. Ancak, BELDETAŞ'ta, söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; "Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır" denilmektedir.

Kanun'un 366'ncı ve 378'inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması bir zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Ancak Kanun'un 378'inci maddesinde belirtildiği üzere denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde diğer şirketlerde de iç kontrol sisteminin kurulması zorunludur.

BELDETAŞ'ın borsada işlem görmemesi ve komite kurulmasına dair bir denetçi raporunun mevcut olmaması nedeniyle iç kontrol sistemi kurma zorunluluğu dolayısıyla da bir iç kontrol birimi bulunmadığından bu yönüyle de değerlendirme yapılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Beldetaş Belde Sağlık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yapılandırılan Borçların Vadelerine Göre Uygun Hesaplarda İzlenmemesi

Şirketin Sosyal Güvenlik Kurumuna ve Vergi Dairesine olan borçlarının, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine dayanılarak yapılandırılması sonucunda, ödenecek borçların tamamının 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlendiği, mali dönemi aşan borçlar için 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

26.12.1992 tarihli ve mükerrer 21447 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (1) seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nde kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksite bağlanmış olup bir yıldan daha uzun bir sürede ödenecek olan kısmının, 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında; erteleme ve taksitlendirme süresi bilanço tarihinde bir yıldan az olanların ise, 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izleneceği açıkça ifade edilmiştir.

Bu itibarla; mezkûr Tebliğ hükümleri gereği, yapılandırılan borçların vadesine göre 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında veya 438 Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, SGK’ya olan 49.473.939,50 TL, Vergi dairesine olan 24.475.811,14 TL tutarındaki yapılandırılan borçlarının tamamının yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uygun olmayan bir şekilde sadece cari dönemi kapsayan 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler

Hesabına kaydedildiği, mali yılı aşan yapılandırılmış borçlar için 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, muhasebenin dönemsellik kavramı gereği söz konusu borçların tamamının mevzuatın öngördüğü şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılması

Şirkette Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabında kayıtlı 158.619,86 TL tutarındaki varlıklar için yıl sonunda amortisman ayırma işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nin “Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları” başlıklı ekinde;

“268. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)

Maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılabilecekleri süre içerisinde yokedilebilmesini sağlamak amacıyla kullanılan hesaptır.

İşleyişi:

Ayrılan amortismanlar, ilgili gider hesapları karşılığında bu hesaba alacak; kullanım hakkı sona erenler ya da elden çıkarılanlar hesaba borç, ilgili varlık hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Şirketin muhasebe kayıt ve belgelerinde yapılan inceleme neticesinde; 260 Haklar Hesabında 3.388,08 TL, 264 Özel Maliyetler Hesabında 128.342,78 TL, 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabında 26.899,00 TL olmak üzere toplam 158.619,86 TL kayıtlı maddi olmayan duran varlık için yıl sonunda belirtilen mevzuat hükümlerine göre amortisman ayrılması gerekirken, ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Bu durum, 2020 yılı Şirket Bilançosunda 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının eksik tutarda yer almasına, maddi olmayan duran varlıkların ise eksik tükenme payları kadar gerçek durumlarının yansıtılmamasına neden olmuştur.

Sonuç olarak, 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nde öngörülen şekilde maddi olmayan duran varlıklar hesabında kayıtlı 158.619,86 TL tutarındaki varlıklar için yıl sonunda amortisman ayrılması gerekmektedir.

BULGU 3: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Şirkette çalışan işçiler için ihtiyatlılık kavramı gereği kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı görülmüştür.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nin “Muhasebenin Temel Kavramları” başlıklı ekinde;

“10. İhtiyatlılık Kavramı: Bu kavram, muhasebe olaylarında temkinli davranılması ve işletmenin karşılaşılabileceği risklerin gözönüne alınması gereğini ifade eder. Bu kavramın sonucu olarak, işletmeler, muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayırırlar, muhtemel gelir ve kârlar için ise gerçekleşme dönemlerine kadar herhangi bir muhasebe işlemi yapmazlar. Ancak bu kavram gizli yedekler veya gereğinden fazla karşılıklar ayrılmasına gerekçe oluşturamaz.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca mezkûr Tebliğ’in “Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları” başlıklı ekinde;

“372. KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI

Bu hesapta, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıkları izlenir.

İşleyişi:

“472. Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı”ndan yukarıda yapılan tanım çerçevesinde yapılan aktarmalar bu hesaba alacak, ödenmesi halinde ise borç kaydedilir.

472. KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI

Belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak kıdem tazminatı karşılıkları bu hesap kaleminde gösterilir.

İşleyişi:

Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları ilgili gider hesaplarına borç bu hesaba alacak kaydedilir. İzleyen dönemde ödenmesi beklenen kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesabın borcuna, “37. Borç ve Gider Karşılıkları” grubundaki “372. Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı”na alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Buna göre ihtiyatlılık kavramı gereği yapılan düzenleme uyarınca Şirkette çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmalı ve vadesine göre 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarında izlenmelidir.

Ancak yapılan incelemede, Şirket'te çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı, işçilere yapılan kıdem tazminatı ödemelerinin tamamının ödemenin yapıldığı yılda giderleştirildiği tespit edilmiştir

Muhasebenin amacının, finansal tablo kullanıcılarına doğru ve gerçek bilgi sunmak olduğu; ihtiyatlılığın ise işletme faaliyetlerinde var olan belirsizlik ve risklerin yeterli bir şekilde göz önüne alınmasını sağlamak amacıyla yapılan basiretli bir muhasebe eylemini ifade ettiği değerlendirildiğinde Şirketin mevcut uygulaması, mali tabloların eksik bilgi üretmesine neden olmaktadır.

Bu itibarla Şirkette çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılması ve ayrılan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının, vadeleri nazara alınarak 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>